

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Светла Костадинова Михалева,
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

ОТНОСНО: процедура за публична защита на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.8 Икономика (Икономика и управление по отрасли – публичен сектор)

АВТОР на дисертационния труд: **Антоанета Барес** – докторант от катедра „Икономика и управление по отрасли“ на Стопански факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

ТЕМА на дисертационния труд: **„Оценка на факторите за успеха за развитие на индустриалните зони и влиянието им върху регионалната икономика при трансформираща се икономическа среда (постиндустриалното общество)“**

ОСНОВАНИЕ за представяне на становището: участие в състава на научно жури, съгласно заповед РД 38-407/02.09.2020 г на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“

I. Характеристика на дисертационния труд.

Настоящото становище е изготвено въз основа на заповед на Ректора на Софийски университет, относно представения от *Антоанета Барес* дисертационен труд на тема *„Оценка на факторите за успеха за развитие на индустриалните зони и влиянието им върху регионалната икономика при трансформираща се икономическа среда (постиндустриалното общество)“*, за получаване на образователната и научна степен „доктор“.

Авторът на дисертационното изследване е насочил своето внимание към интересна тема, посветена на изследването на теоретико-приложните въпроси на една сравнително нова и перспективна форма на публично-частно партньорство в условията на динамична и все по-усложняваща се икономическа среда.

Нарастващата актуалност на разглежданата проблематика произтича от необходимостта от реиндустриализация на българската икономика. Тази необходимост е обусловена от изискването за успешното финализиране на

процеса на преориентация от планово към пазарно стопанство, както и от променящата се икономическа реалност и все по-конкурентната социално-икономическа среда в условията на членство на България в ЕС.

Представеният дисертационен труд е структуриран в увод, четири глави, заключение, използвана литература, с общ обем 194 страници, от които основният текст е 164 стр. Използвани са общо 161 библиографски източника, в т.ч. 145 научни изследвания и други публикации (52 на български и 93 на чужд език) и 16 интернет източника (14 национални и 2 чуждестранни). Приложен е списък на фигурите (45 фигури), списък на таблиците (3 таблици), списък на приложенията (2 приложения) и списък на използваните съкращения. Коректно са формулирани предмета и обекта на изследването, изследователската теза, две работни хипотези, както и изследователските цели и задачи, възприетите от автора ограничения по темата и изследователската методология.

II. Оценка на резултатите и приносите на докторанта

В началото на изследването коректно са очертани насоките на трансформация на пазарната среда в глобален контекст. Акцентирано е, че усъвършенстването на взаимодействието между публичните структури на управление и частните фирми се очертава като важен фактор за формиране на благоприятна бизнес среда и конкурентна икономика.

От тази гледна точка е показано, че индустриалните зони като иновативни структури за публично-частно партньорство са насочени към ускоряване, стимулиране и подпомагане на икономическото развитие в регионален и национален мащаб. В дисертацията е направен успешен опит да бъдат идентифицирани съществените фактори и предпоставки за успех на развитието на индустриалните зони и да се намери отговор на въпроса как да бъдат усилены ефектите от вложените публични средства, като се редуцират негативите от държавната намеса на пазара. Обосновава се, че при концентрация на разнородни и същевременно допълващи се компании на ограничена географска територия се

генерира синергичен ефект, който повишава ефективността им, формира споделена база от знания и по този начин се изгражда иновационен капацитет и се създава възможност за предоставяне и на съпътстващи продукти и/или услуги.

Позитивен е и извода, че функционирането на индустриалната зона като платформа за формиране на бизнес среда на определена територия (в т.ч. и между две и/или повече общини), съчетано с някои от ефектите на мрежите, може да увеличи ефективността на бизнеса на всички участващи инвеститори. По този начин се реализира и един от т.нар. ефекти на мрежата – колкото повече потребители ползват един общ продукт/услуга, толкова по-голяма е ползата за всички участници.

Поради взаимодействието на инвеститори от различни браншове, с разнородни ресурси и компетенции в индустриалната зона се натрупва потенциал за изграждане на производствен капацитет, който може да подпомогне прехода към съвременна индустрия тип 4.0 и да повиши ефективността на публичната власт. Доброволното договорно сътрудничество в индустриалните зони мотивира, както частните инвеститори, така и ангажираните представители на публичната власт да развият и да наложат най-високите стандарти за комуникация и работа.

Сред основните резултати от дисертационното изследване следва да бъдат открити и доказателствата потвърждаващи двете работни хипотези, а именно първата работна хипотеза е доказана както на базата на разгледаните теоретични постановки, така и въз основа на проведеното емпирично изследване, като е представена степента на влияние при вземане на инвеститорско решение при наличието на определени предпоставки.

Втората работна хипотеза също е доказана чрез аналитично изследване на постиженията на три икономически теории, както и чрез резултатите от емпиричното проучване.

Всичко това дава основание за извода, че са изпълнени поставените две цели и съответно четирите задачи на научното изследване.

Като цяло следва да се открият няколко по-съществени резултата от дисертационния труд:

- Използването на концепцията за „дългата опашка“ се оказва добър подход като специфичен инструмент за съчетаване на инвеститори в рамките на индустриалната зона.
- Представена е визия за по-нататъшното развитие на нормативната база за индустриалните зони на базата на преглед на тяхното създаване и развитие у нас.
- Очертана е типологията на различните видове индустриални зони на базата на обработените данни с помощта на пакета SPSS.

На основата на задълбочена изследователска дейност авторът е извел четири научно-приложни приноса, които приемам, тъй като напълно съответстват на поставената цел и задачи.

Представените 7 публикации (6 самостоятелни и 1 в съавторство) по дисертационния труд позволяват да се придобие цялостна представа за получените резултати и осигуряват необходимата публичност на изведените приноси и авторските претенции.

Авторефератът на дисертационния труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Той релевантно отразява неговото съдържание и получените научни и научно-приложни резултати.

III. Препоръки и критични бележки към дисертационния труд

Към дисертационния труд биха могли да се предявят и някои **критични бележки и препоръки**, а именно:

- Няма ясно обяснение защо са ползвани два паралелни инструмента за обработката на данните;
- Не са достатъчно представени индустриалните зони, управлявани като частни структури;

- Не са изведени експлицитно разликите по отношение на факторите за двата типа зони (ако няма такива – респективно да се подчертае това).

Посочените бележки и препоръки не намаляват стойността на разглеждания дисертационен труд, а могат да се имат предвид при по-нататъшната изследователска дейност по избраната проблематика.

IV. Заключение по дисертационния труд

Представеният труд доказва способностите на докторанта да планира, организира и проведе научно изследване, чиито резултати коректно да анализира и интерпретира.

Изброените качества на представения дисертационен труд, а също и предложените приноси моменти, дават основание за положителна оценка и ще гласувам за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на **Антоанета Барес** в професионално направление 3.8 Икономика (Икономика и управление по отрасли – публичен сектор).

04.11.2020 г.

Автор на становището:

(доц. д-р Светла Михалева)